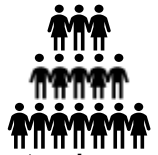

SATAKUNNAN, KESKI-SUOMEN, POHJANMAAN JA KESKI-POHJANMAAN DIH-KONSORTIOALUE

Alueellinen tilannekuva
innovaatiopotentiaalin ja digitaalisen
valmiuden näkökulmasta

DIH-konsortioalueen tunnuslukuja suhteessa koko maahan 1 2)

740 000

Asukasta eli 13,4 % koko maan väestöstä vuonna 2020

11,9 MRD€

Tavaraviennin arvo eli 18,2 % koko maan tavaraviennin arvosta.

3 700

Teollisuuden yritystoimipaikkaa eli 16,5 % koko maan teollisuuden yritystoimipaikoista vuonna 2018

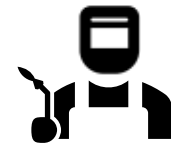
301 000

Työpaikkaa eli 12,9 % koko maan työpaikoista vuonna 2017

16 006

Tavaraviennin arvo asukasta kohden vuonna 2019 (koko maa 11 756 €/as)

53 400

Työskenteli teollisuuden toimialan yritystoimipaikoissa vuonna 2018 eli 18 % koko maan osuudesta

27 MRD€

Bruttokansantuote eli 12,0 % koko maan BKT:sta vuonna 2017

55 100

Yritystoimipaikkaa eli 14,0 % koko maan yritystoimipaikoista vuonna 2018

5,5 MRD€

Teollisuuden tuotannon jalostusarvo vuonna 2018 eli 19,5 % koko maan osuudesta

DIH-konsortioalueen tunnuslukuja suhteessa koko maahan 2 (2)

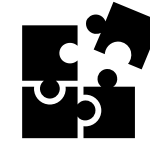
45 000

Korkeakouluopiskelijaa eli 15,1 % koko maan korkeakouluopiskelijoista vuonna 2018

593 M€

Tutkimus- ja kehitysmenot eli 9,3 % koko maan tutkimus- ja kehitysmenoista vuonna 2018

73,2 M€

Business Finlandin TKI-rahoitus yhteensä vuosina 2010-2017 eli 5,4 % koko maan osuudesta

3 000

Kansainvälistä tutkinto-opiskelijaa korkeakouluissa vuonna 2018 eli 14,4 % koko maan osuudesta

6 900

Tutkimus- ja kehityshenkilöstöön kuuluvaa asiantuntijaa vuonna 2018 eli 9,3 % koko maan osuudesta

8 111

Digitaalisten palveluiden yritystoimipaikkaa vuonna 2018 eli 10,1 % koko maan osuudesta

1 027

Tehtyä patenttihakemusta vuosina 2012-2018 eli 10 % koko maan patenttihakemuksista

Tiivistelmä ja keskeiset nostot 1 (2)

- 1. ANALYYSIN KOHDE:** Analyysin kohteena oli neljän maakunnan (Satakunta, Keski-Suomi, Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa) muodostama DIH-valmisteluun liittyvä konsortioalue. Alueella sijaitsee useita kansallisesti merkittäviä valmistavan tuotannon teollisuus-, toimiala- ja vientikeskittymiä, joilla on globaaleja arvoverkostoja. Alueella sijaitsee lisäksi kolme yliopistoa, kaksi yliopistokeskusta ja kuusi ammattikorkeakoulua sekä alueiden toimiala- ja osaamisrakennetta tukevia kehitysorganisaatioita.
- 2. ANALYYSIN TOTEUTTAMINEN:** Analyysin tavoitteena oli muodostaa kokonaisvaltainen tilannekuva neljän maakunnan DIH-konsortioalueen innovaatiopotentiaaliin ja digitaaliseen valmiuteen liittyvistä keskeisistä tunnusluvuista suhteessa koko maahan. Analyysin data kerättiin julkisista ja vertailukelpoisista tietolähteistä. Analyysin aikajänteenä käytettiin pääosin 2010-luvun kehitystä vuosittaisten satunnaisvaihteluiden ja poikkeamien minimoimiseksi. Analyysiin valittiin innovaatiopotentiaalin ja digitaalisten valmiuksien osalta relevantteimmat muuttujat. Jokaisesta muuttujasta tehtiin oma graafi, jossa esitetään kaikkien DIH-konsortioalueen tiedot suhteessa koko maan kehitykseen.
- 3. DIH-KONSORTIOALUEEN PROFIILI:** Alueen neljälle maakunnalle on yhteisenä piirteenä niiden väestöosuutta suurempi valmistavan tuotannon ja viennin merkitys. Tämä korostuu erityisesti Satakunnan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan kohdalla. DIH-konsortioalueella asui noin 740 000 asukasta eli 13,4 % koko maan väestöstä, mutta alueella sijaitsee 16,5 % teollisuuden toimialan yritystoimipaikoista, työskentelee 29 % teollisuuden toimipaikkojen henkilöstöstä, tuottaa 19,5 % koko maan teollisuustuotannon jalostusarvosta ja vastaa 18,2 % koko maan tavaraviennistä.

Valmistavan tuotannon ja viennin rooli on merkittävästi väestöosuutta korkeampi. Alueen kaikkien työpaikkojen määrä ja BKT-osuus on hieman koko maan väestöosuutta alhaisempi. Sen sijaan yritystoimipaikkojen ja korkeakoulu-opiskelijoiden määrä on hieman väestöosuutta korkeampi. DIH-konsortioalueen tunnusluvut ovat koko maan keskiarvoa heikommalla tasolla digitaalisten palveluiden tunnusluvuissa: digitaalisten palveluiden osuus koko maan yritystoimipaikoista oli 10,1 %, henkilöstömäärästä 8,5 % ja liikevaihdosta 7,3 % vuonna 2018. DIH-konsortioalueen tunnusluvut jäivät myös merkittävästi koko maan keskitasoa heikommaksi tutkimus- ja kehitysmenojen ja tutkimus- ja kehityshenkilöstön määrässä sekä Business
- 4. DIH-KONSORTIOALUEEN ALUETALouden KEHITYS- JA MUUTOSDYNAMIIKKA 2010-LUVULLA:** Analyysin neljän maakunnan kehitys- ja muutosdynamikkaan liittyvät tunnusluvut olivat varsin hyvät 2010-luvulla. Aluetaloudessa BKT kasvoi kaikilla alueilla, tavaravienti ylitti koko maan keskiarvon määrällisesti ja suhteellisesti koko ajanjakson ajan ja tulonsaajien mediaanitulot nousivat noin viidenneksellä.
- 5. DIH-KONSORTIOALUEEN TKI-TOIMINNAN KEHITYS- JA MUUTOSDYNAMIIKKA 2010-LUVULLA:** TKI-tunnusluvut olivat DIH-konsortioalueen ”heikoin lenkki” viidellä analyysin teema-alueista, mutta kehityksen kulmakerroin oli nouseva. Tutkimus- ja kehitysmenojen määrä kasvoi 2010-luvulla toisin kuin koko maassa. Elinkeinoelämän osuus TKI-menoista oli samalla tasolla kuin koko maassa, mutta korkeakoulujen osuus oli hieman korkeampi ja muun julkisen sektorin alhaisempi.

Finlandin alueelle kohdentuvassa tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoituksessa asukasta kohden laskettuna.

Tiivistelmä ja keskeiset nostot 2 (2)

- 5. DIH-KONSORTIOALUEEN TKI-TOIMINNAN KEHITYS- JA MUU-TOSDYNAMIIKKA 2010-LUVULLA (JATKUU):** DIH-alueen neljässä maakunnassa oli noin 6 900 tutkimus- ja kehityshenkilöstöön kuuluvaa henkilöä vuonna 2018, joista hieman yli puolet työskenteli Keski-Suomessa. T&K-henkilöstön määrän kehitys oli tasaista 2010-luvulla. Alueella tehtiin keskimäärin joka kymmenes koko maan patenttihakemus. Patenttihakemusten määrä vaihteli vuosittain koko maan kehityksen taivon. Alue sai Business Finlandin TKI-rahoitusta selvästi vähemmän kuin koko maassa keskimäärin ja trendi oli laskeva 2010-luvun kuluessa. BF:n TKI-rahoitus oli koko alueelle keskimäärin noin 9,2 miljoonaa euroa vuodessa, joista neljä viidesosaa suuntautui alueen sisällä Keski-Suomeen ja Pohjanmaalle. Alue sai BF-rahoitusta 2,5 kertaa vähemmän asukasta kohden laskettuna kuin koko maassa keskimäärin.
- 6. DIH-KONSORTIOALUEEN KOULUTUKSEN KEHITYS- JA MUUTOSDYNAMIIKKA 2010-LUVULLA:** Koulutukseen liittyvät tunnusluvut olivat DIH-alueella hieman koko maan keskitasoa paremmat käytetyillä muuttujilla. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus oli korkein 40-44-vuotiaiden ryhmässä samoin kuin koko maassa. Alueella oli yhteensä 45 000
- tutkinto-opiskelijaa korkeakouluissa, joista noin 23 000 opiskeli ammattikorkeakouluissa ja noin 22 000 yliopistoissa tai yliopistokeskuksissa. Amk-opiskelijoiden määrä kasvoi noin 1 000 ja yliopisto-opiskelijoiden 560 tutkinto-opiskelijalla 2010-luvun aikana. Ammattikorkeakouluissa opiskeli keskimäärin noin 2 000 ja yliopistoissa noin 1 000 kansainvälistä tutkinto-opiskelijaa. Ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä kasvoi jonkin verran 2010-luvun kuluessa.
- 7. DIH-KONSORTIOALUEEN DIGITAALISTEN PALVELUIDEN KEHITYS- JA MUUTOSDYNAMIIKKA 2010-LUVULLA:** Digitaalisten palveluiden merkitystä tarkasteltiin yhdistämällä virallisen toimialaluokituksen viisi toimialaa yhdeksi kokonaisuudeksi. Analyysin neljän maakunnan osuus digitaalisten palveluiden yritystoimipaikoissa, henkilöstömäärässä ja liikevaihdossa jäi väestöosuutta alhaisemmaksi, mutta kasvu oli ripeää 2010-luvun aikana. Digitaalisten palvelujen yritystoimipaikkojen määrä kasvoi 3,1 %, henkilöstömäärä 2,8 % ja liikevaihto peräti 22,6 % vuosina 2010-2018.
- 8. DIH-KONSORTIOALUEEN VALMISTAVAN TUOTANNON KEHITYS- JA MUUTOSDYNAMIIKKA 2010-LUVULLA:** Teollisuuden merkitystä DIH-alueella kuvaa se, että kaikkien yritystoimipaikkojen henkilöstöstä 29 % työskenteli teollisuuden toimialoilla eli 9 %-yksikköä enemmän kuin keskimäärin koko maassa. Teollisuuden toimialalla työskentelevien määrä kuitenkin väheni noin -4 300 työpaikalla (-7,5 %) 2010-luvulla. Trendi oli samanlainen kuin keskimäärin koko maassa. DIH-alueen teollisuuden tuotannon jalostusarvo oli yhteensä noin 5,5 miljardia euroa eli lähes viidennes koko maan tuotannon jalostusarvosta. Teollisuustuotannon jalostusarvo oli asukasta kohden laskettuna noin 3 000 euroa korkeampi kuin koko maassa keskimäärin.
- 9. VALMISTAVAN TUOTANNON JA VIENNIN ELI TEOLLISUUS-SUOMEN KÄRKIALUETTA:** Analyysin neljä maakuntaa ovat profiililtaan ja ominaisuuksiltaan Teollisuus- ja Vienti-Suomen ydinaluetta. Alueen osaamis-, tutkimus- ja tuotekehitys- sekä digitaalisten palvelujen resurssit ja vahvistamalla ja toimintaedellytyksiä kehittämällä saadaan merkittävää lisäarvoa sekä kasvu- ja kilpailuetua koko maalle.

MDI.FI

/MDIFRIENDS

@MDIFRIENDS

ALUEKEHITTÄMISEN
KONSULTTITOIMISTO
MDI